

UZASADNIENIE

Celem proponowanej nowelizacji jest usunięcie niepewności statusu prawnego rad rodziców, który w obecnym stanie prawnym był widoczny w rozbieżnych interpretacjach sądów i organów administracji publicznej, a tym samym potwierdzenie podmiotowości prawnej rad rodziców.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe daje radom rodziców w art. 84 ust. 2 kompetencje przy:

- uchwalaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki, co jest dokonywane w porozumieniu z radą pedagogiczną,
- opiniowaniu programu i harmonogramu poprawy kształcenia lub wychowania,
- opiniowaniu projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.

Przepisy te pozostają w związku z art. 48 ust. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, stwarzając rodzicom możliwość wpływu na edukację i wychowanie swoich dzieci. Na szczególną uwagę zasługują kompetencje wskazane w art. 84 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, a więc możliwość występowania z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki oraz organu prowadzącego i organu sprawującemu nadzór pedagogiczny. Oznacza to, że rady rodziców otrzymały kompetencje, które wykraczają poza wewnętrzną strukturę szkoły.

Nie można oddzielać wyżej wskazanego uprawnienia od szczególnego statusu rady rodziców jako społecznego organu szkoły, co zostało podkreślone umieszczeniem ich w rozdziale ustawy Prawo oświatowe o takim właśnie tytule. Należy zatem przyjąć, że rady rodziców nie są organem szkoły, lecz właśnie społecznym organem szkoły, co nadaje im pewną niezależność w związku z podejmowaną działalnością. Interpretacja taka wynika z samych technik prawidłowej legislacji, które zobowiązują do jednakowego określania tych samych podmiotów. Jest to związane również z faktem, że rady rodziców reprezentują ogół rodziców uczniów, a więc w przeciwieństwie np. do rad szkoły, nie skupiają osób związanych ze szkołą lub placówką stosunkiem pracy.

Należy również pamiętać, że rady rodziców są ważnym elementem tworzenia społeczeństwa obywatelskiego, z uwagi m.in. na to, że działania podejmowane bezpośrednio przez nie i z ich inicjatywy odbywają się na zasadach wolontariatu. Ważnym elementem jest także fakt, że rady rodziców swoją działalnością mają wspierać system edukacji, a więc jeden z najważniejszych obszarów życia publicznego wpływający na rozwój społeczeństwa. Tym samym uczą i zachęcają do czynnego udziału w funkcjonowaniu państwa, przede wszystkim na szczeblu samorządowym i lokalnym. Niepełne, niesprecyzowane uprawnienia rad rodziców oraz brak jasnego określenia ich statusu prawnego mogą zniechęcać rodziców uczniów do zaangażowania się w ich działalność.